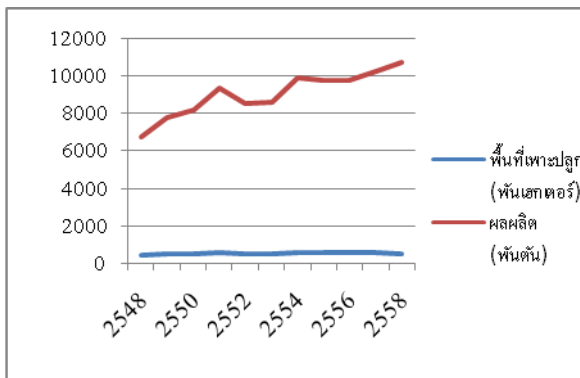

อุตสาหกรรมมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์เกี่ยวเนื่องของเวียดนาม

1. การผลิต

เวียดนามเป็นผู้ผลิตมันสำปะหลังที่มีความสำคัญในตลาดโลกรองจากไทยและอินโดนีเซีย โดยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548-2558) ผลผลิตมันสำปะหลังของเวียดนามขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (รูปที่ 1) ส่วนหนึ่งเป็นผลจากนโยบายการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังของรัฐบาล โดยให้ขยายพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการแปรรูปมันสำปะหลังและขยายการส่งออกให้มากขึ้น ประกอบกับนโยบายการผลิตพลังงานทดแทนของรัฐบาล ซึ่งมีเป้าหมายผลิตพลังงาน E10 ให้ได้ปีละ 100-150 ล้านลิตร ซึ่งต้องใช้วัตถุดิบจาก มันสำปะหลังเป็นสำคัญ ทั้งนี้ในปี 2558 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังประมาณ 566,500 เฮกเตอร์ ผลิตมันสำปะหลังได้ 10.7 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 และร้อยละ 4.64 จากช่วงเดียวกันของปีก่อนตามลำดับ

รูปที่ 1 พื้นที่เพาะปลูก และผลผลิตมันสำปะหลังของเวียดนาม ปี 2548-2558

ที่มา: [//www.gso.gov.vn/](http://www.gso.gov.vn/)

ตารางที่ 1 พื้นที่เพาะปลูก และผลผลิตมันสำปะหลังของเวียดนาม ปี 2548-2558

	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
พื้นที่เพาะปลูก (พันเฮกเตอร์)	425.5	474.8	495.5	554	507.8	498	558	552	544	560	566.5
ผลผลิต (พันตัน)	6716	7714	8192	9309	8530	8595	9897	9735	9757	10360	10700
ผลผลิต (ตัน/เฮกเตอร์)	15.78	16.25	16.07	16.85	16.81	17.17	17.73	17.70	18.04	18.28	18.20

ที่มา: [//www.gso.gov.vn/](http://www.gso.gov.vn/)

ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่เวียดนามผลิตในระดับอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปขั้นพื้นฐาน ได้แก่ แป้งมันสำปะหลังดิบและสตาร์ช โดยแป้งมันสำปะหลังส่วนมากจะใช้ในอุตสาหกรรมอาหารในประเทศ รวมทั้งยาสิ่งทอ และกระดาษ ปัจจุบันเวียดนามมีโรงงานผลิตแป้งมันสำปะหลังทั้งหมด 94 โรง และโรงงานผลิตเอทานอล 6 โรง นอกจากนี้มันเส้นและมันอัดเม็ดก็เป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญ เนื่องจากใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ในประเทศและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่เพาะปลูกจำแนกตามภาค

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในเวียดนามแบ่งเป็น 6 ภาคดังรูป แต่เขตสำคัญได้แก่ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงใต้

ตารางที่ 2 พื้นที่เพาะปลูกจำแนกตามจังหวัดในปี 2548-2558

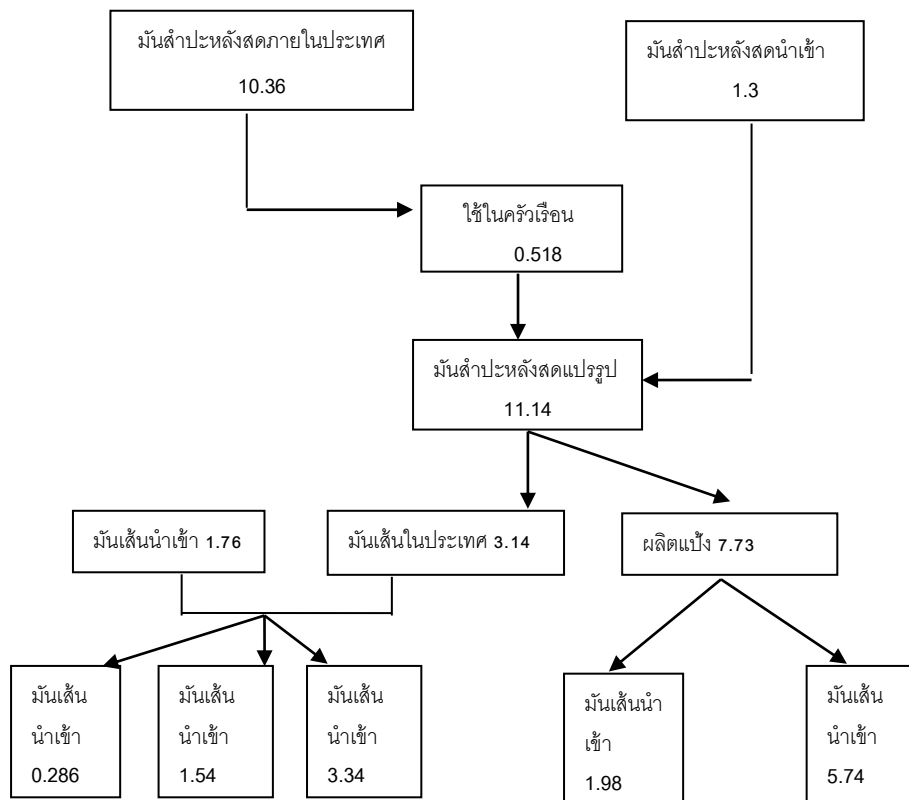
พื้นที่/ปี	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
ทั้งประเทศ	425.5	475.2	495.5	554.0	507.8	498.0	558.4	551.9	543.9	548.8	512.0
ภาคเหนือและเขตภูเขา											
Ha Giang	2.6	2.5	2.4	3.8	4.0	4.2	0.7	5.1	5.0	5.0	5.0
Cao Bang	2.2	2.0	2.1	2.1	2.1	2.3	2.6	2.7	3.0	3.2	3.0
Bac Kan	2.1	1.8	2.0	2.2	2.1	2.2	2.6	2.5	3.1	2.9	2.8
Tuyen Quang	3.7	5.3	5.0	6.3	4.4	4.6	5.7	4.8	4.3	4.2	3.9
Lao Cai	5.6	6.1	6.7	8.2	8.5	7.8	9.7	9.3	9.2	9.1	9.1

Yen Bai	12.7	13.4	14.5	15.8	12.8	13.6	15.3	16.2	16.9	16.5	16.5
Thai Nguyen	3.6	4.1	3.8	4.1	3.9	3.9	3.6	3.8	3.7	3.7	3.7
Lang son	4.6	4.7	5.1	4.1	4.8	5.1	5.9	6.0	5.5	5.0	4.9
Bac Giang	3.4	4.7	4.5	5.4	4.8	5.2	5.7	5.8	5.9	5.7	5.6
Phu Tho	7.7	7.8	7.5	7.3	7.3	7.6	8.1	9.2	8.7	8.6	8.5
Dien Bien	7.2	7.3	7.4	7.5	7.3	7.2	7.1	7.0	7.2	7.2	7.2
Lai Chau	5.5	4.8	5.5	5.3	6.1	5.4	4.5	4.4	4.5	4.4	4.0
Son La	17.8	18.0	18.6	23.7	22.3	24.6	28.5	28.1	28.0	30.5	30.0
Hoa Binh	11.4	13.2	11.0	11.3	12.6	12.3	12.2	12.5	12.5	12.5	12.0
Red River Delta region											
Hanoi	0.2	0.2	0.2	2.4	2.5	2.1	2.1	2.1	2.1	1.9	1.8
Central Coastal Region											
Thanh Hoa	15.1	14.5	15.2	16.9	15.6	15.3	16.3	16.8	16.1	18.0	18.0
Nghe An	13.9	15.2	16.2	19.3	18.8	17.3	21.0	19.3	18.3	16.5	16.0
Ha Tinh	3.9	3.7	4.1	4.1	3.9	3.4	3.8	3.8	3.7	4.0	4.0
Quang Binh	5.6	6.1	6.0	5.8	5.8	5.9	5.7	5.7	5.6	5.8	5.6
Quang Tri	7.8	9.3	9.9	10.0	9.9	9.8	10.7	10.7	11.0	11.8	11.0
Thua Thien Hua	6.6	7.1	7.3	7.5	6.9	7.1	7.8	7.6	7.2	7.0	7.0
Quang Nam	13.2	13.5	14.1	13.9	14.2	13.9	15.1	14.3	13.3	12.6	12.6
Quang Ngai	17.9	19.2	19.3	20.5	19.4	19.3	21.5	21.5	20.5	19.0	19.0
Binh Dinh	12.0	13.1	13.2	13.9	14.0	13.3	13.5	13.6	13.8	13.7	13.6
Phu Yen	10.6	10.4	13.1	16.5	14.2	15.2	17.9	19.1	22.3	19.5	19.0
Khanh Hoa	5.9	5.0	5.0	6.5	6.2	6.2	6.7	6.3	6.2	6.0	6.0
Binh Thuan	18.9	21.4	25.7	30.2	25.7	25.7	31.4	32.8	32.2	32.7	32.7
ภาคกลาง											
Kon Tum	27.7	32.0	35.7	37.8	37.3	37.7	41.7	39.7	39.0	37.6	37.6
Gia Lai	31.9	47.7	51.1	60.8	56.4	52.7	63.4	58.6	55.2	61.6	61.0
Dak Lak	13.2	20.8	20.1	25.6	24.8	25.9	32.0	25.7	29.3	31.4	30.0
Dak Nong	15.4	23.7	20.9	21.5	16.5	14.7	17.7	22.8	21.1	19.1	19.0
ทางตะวันออกเฉียงใต้											
Binh Phuoc	22.1	23.2	25.0	25.8	20.4	20.4	21.6	20.8	19.2	18.7	18.7
Tay Ninh	43.3	45.1	44.5	47.6	46.0	40.1	45.7	45.4	45.7	50.5	50.5
Binh Duong	6.5	6.7	6.6	6.7	6.6	6.5	6.5	6.3	4.2	4.6	4.6

Dong Nai	19.0	18.6	19.7	23.1	16.3	14.8	16.0	14.9	15.2	15.4	15.4
Ba Ria- Vung Tau	7.8	7.2	7.0	8.1	8.3	9.2	9.6	8.3	7.9	8.1	8.1
เขตลุ่มแม่น้ำโขง											
Long An	0.8	0.7	0.9	1.5	1.0	0.9	-	-	1.3	1.3	1.3
Vinh Long	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	-	-	0.2	0.2	0.2
An Giang	0.6	0.8	0.7	1.0	0.5	0.8	-	-	0.7	0.8	0.7
Kien Giang	1.5	1.1	1.0	1.0	0.9	0.8	-	-	0.7	0.7	0.7

ที่มา: GSO of Vietnam; MARD of Vietnam

รูปที่ 2 อุปสงค์และอุปทานมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในปี 2557 (หน่วย ล้านตัน)

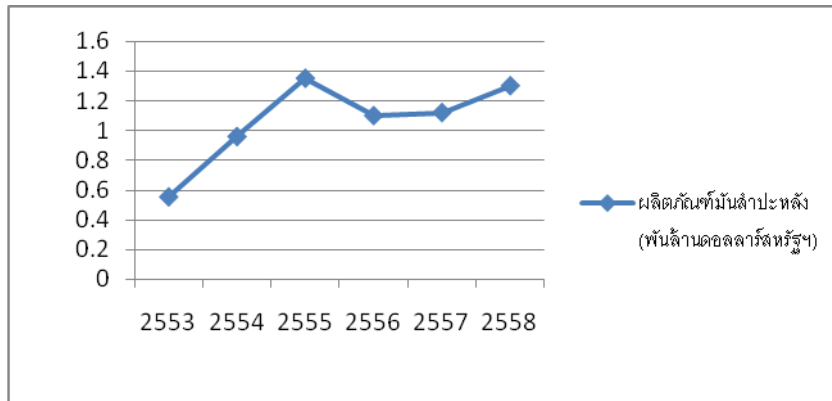

ที่มา: AgroMonitor 2015

2. การส่งออก

เวียดนามเป็นประเทศผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียรองจากไทยและจีน ผลิตภัณฑ์ส่งออกสำคัญ ได้แก่ มันสด/แห้ง และมันเส้น/มันอัดเม็ด และสตาร์ชจากมันสำปะหลัง โดยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548-2558) ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่สำคัญของเวียดนาม ปี 2553-2558

ที่มา: กรมศุลกากร

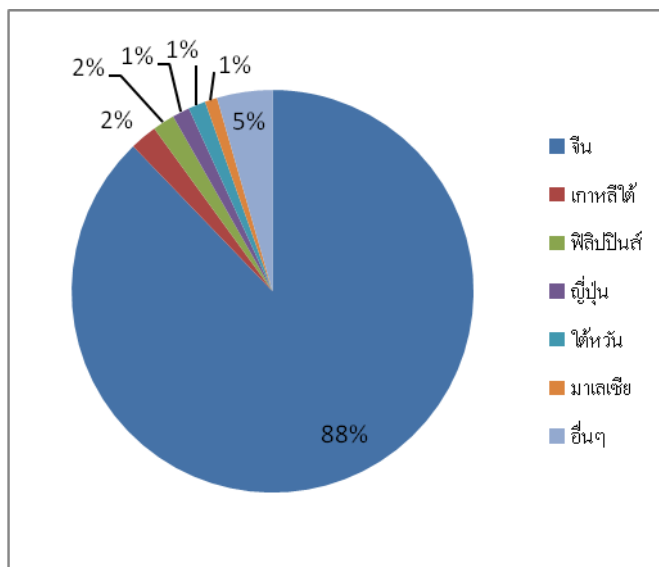
จากรูปข้างต้น พบว่า การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของเวียดนามในช่วงปี 2553-2558 มีการเพิ่มสูงจากปริมาณ 1.7 ล้านตันและมูลค่า 556 ล้านดอลลาร์ในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็น 4.2 ล้านตัน และ 1.35 พันล้านดอลลาร์ในปี 2555 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ในปี 2556-2557 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมันสำปะหลังของเวียดนามลดลงร้อยละ 25.7 และร้อยละ 18.6 ตามลำดับเมื่อเทียบกับปีก่อน จากปี 2557-2558 ตัวเลขเพิ่มขึ้นไม่มากนัก (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของเวียดนามในช่วงปี 2553-2558

	2553	2554	2555	2556	2557	2558
ปริมาณ (ล้านตัน)	1.7	2.68	4.2	3.1	3.29	4.1
มูลค่าการส่งออก (พันล้านดอลลาร์)	0.55	0.96	1.35	1.1	1.12	1.3

ในปี 2558 จีนยังเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ของเวียดนาม คิดเป็นร้อยละ 88 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองมาเป็นเกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น และไต้หวัน

รูปที่ 4 ตลาดส่งออกมันสำปะหลังที่สำคัญของเวียดนามในปี 2558 จำแนกตามมูลค่าการส่งออก

ตารางที่ 3 ตลาดส่งออกมันสำปะหลังที่สำคัญของเวียดนามในปี 2553- 2558 (ปริมาณ หน่วย พันตัน/มูลค่าหน่วย ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ประเทศ/ปี	2552		2553		2554		2555		2556		2557		2558	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
จีน	2956.71	506.10	1584.19	516.30	2435.10	860.33	3576.64	1179.06	2679.76	942.26	2882.92	963.81	3698.42	1167.57
เกาหลีใต้	179.22	26.07	37.22	8.82	55.28	16.89	166.97	44.01	237.61	64.86	196.93	54.25	109.63	29.31
ญี่ปุ่น	10.13	2.47	6.59	2.44	10.43	3.90	11.58	3.94	8.91	4.38	44.89	14.62	68.63	18.76
ฟิลิปปินส์	44.72	10.99	13.73	7.03	24.03	9.50	53.73	22.05	62.89	23.33	63.63	27.65	53.97	23.09
ไต้หวัน	63.23	14.06	24.77	11.76	62.14	27.64	86.46	36.08	41.37	18.54	29.12	12.41	42.87	17.78
มาเลเซีย	7.29	1.93	11.78	5.86	19.25	8.30	30.67	13.06	28.80	13.42	39.04	16.46	31.59	13.24

3. การนำเข้า

ในปี 2558 เวียดนามนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังประมาณ 1.4 ล้านตัน โดยนำเข้ามันสดกว่า 800,000 ตัน และมันเส้นประมาณ 600,000 ตัน ตลาดนำเข้าสำคัญของเวียดนามประกอบด้วยกัมพูชาและลาว ซึ่งเป็นสถิติที่เพิ่มขึ้นสูงจากช่วงเดียวกันของปี 2557

4. สรุป

การส่งออกมันสำปะหลังของเวียดนามมีศักยภาพสูงซึ่งทำให้เวียดนามเป็นประเทศส่งออกมันสำปะหลังใหญ่อันดับสองของโลก รองลงมาจากประเทศไทย แต่ตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญภาคมันสำปะหลังของเวียดนามยังประสบความสำเร็จหลายประการ โดยเฉพาะการพึ่งพาเงินที่เป็นตลาดส่งออกใหญ่ถึงร้อยละ 85 ซึ่งเป็นตลาดที่ไม่ยั่งยืน

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

29 กุมภาพันธ์ 2559

แหล่งที่มาของข้อมูล 1. www.gso.gov.vn

2. GSO of Vietnam; MARD of Vietnam

3. AgroMonitor 2015

4. กรมศุลกากร

5. สถาบันอาหาร